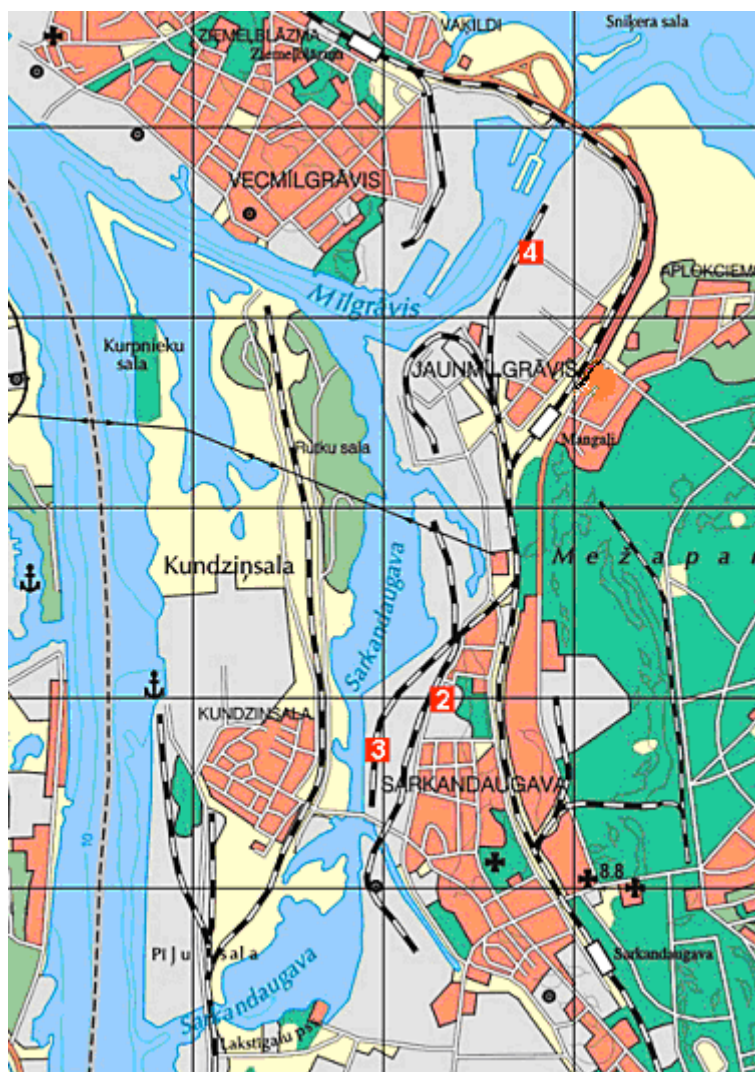

Rīgas Brīvostas 2011. gada oktobra gaisa kvalitātes mērījumi

Gaisa kvalitātes novērtējums veikts pamatojoties uz trīs DOAS tipa staciju veiktajiem operatīvajiem mērījumu datiem. Izvērtētas tās vielas, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi (atbilstoši 2009. gada 03. novembra Ministru Kabineta noteikumiem Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”). Nepārtrauktā režīmā tika mērītas sēra dioksīda, slāpekļa dioksīda, benzola, toluola, daļiņu PM₁₀ un ozona koncentrācijas. Monitoringa staciju izvietojums dots 1.attēlā

1. attēls. Monitoringa staciju izvietojums Rīgas Brīvostā.

Apzīmējumi:

- 2. stacija Tvaika ielā (Tvaika ielā 44);
- 3. stacija Man-Tess (Tvaika ielā 7);
- 4. stacija BLB (Ezera ielā 22).

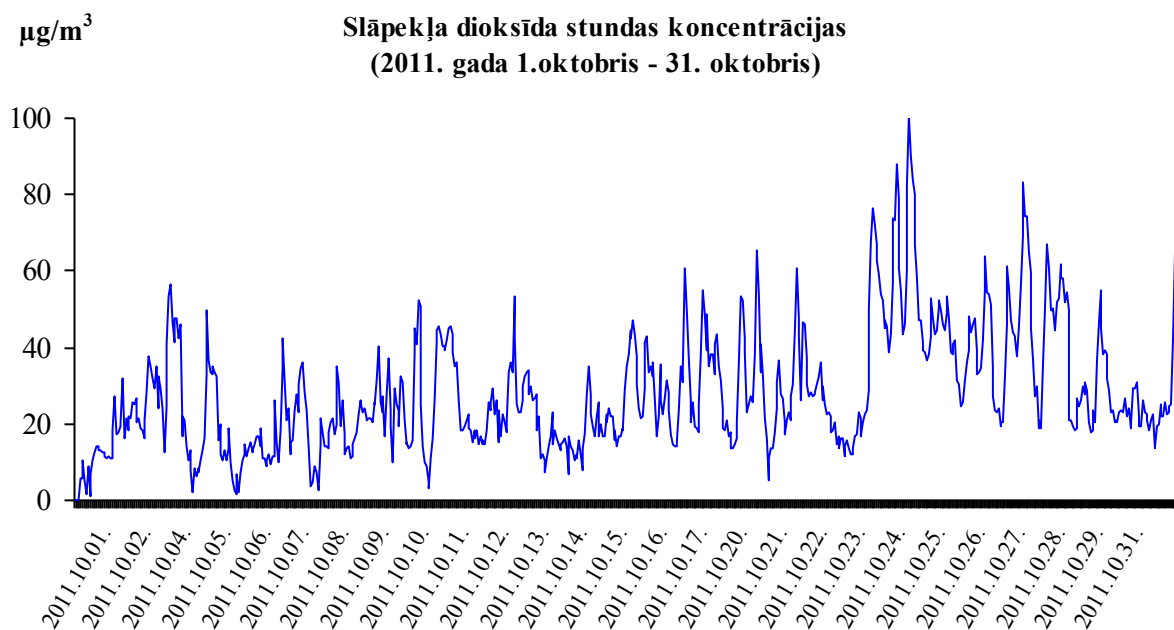
2011. gadam Latvijā noteikti sekojoši gaisa kvalitātes normatīvi (robežlielums un mērķlielums), $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (atbilstoši 2009. gada 03. novembra Ministru Kabineta noteikumiem Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”):

1.tabula

Normatīvs (robežlielums vai mērķlielums / cilvēka veselības aizsardzībai)	Slāpekļa dioksīds NO_2	Sēra dioksīds SO_2	Ozons O_3	Benzols	Daļiņas PM_{10}	Toluols
1 stundas	200	350	180	-		-
8 stundu	-	-	120	-		-
24 stundu	-	125	-	-	50	-
1 nedēļas	-	-	-	-		260
Gada	40	-	-	5	40	-

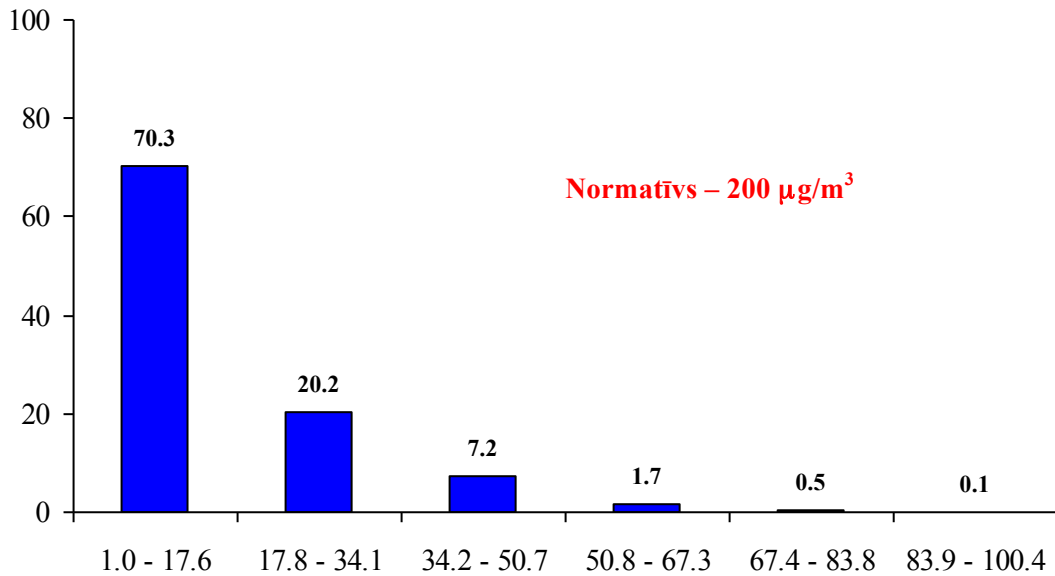
Slāpekļa dioksīda novērojumu rezultāti.

Augstākā maksimālā stundas koncentrācija ($100.4 \mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta stacijā Tvaika iela 2011. gada 24. oktobrī plkst. 18⁰⁰. Mērījumu rezultāti visa mēneša garumā doti 2.attēlā.

2.attēls. NO_2 stundas koncentrācijas stacijā Tvaika iela.

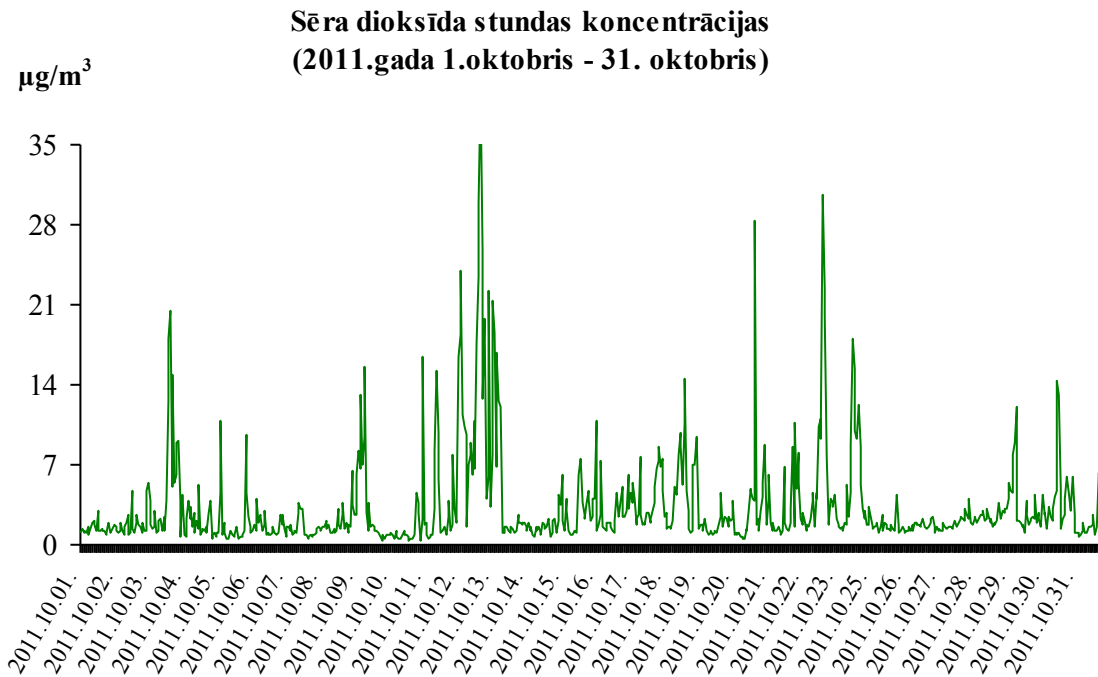
Stundas koncentrāciju sadalījums stacijā Tvaika ielā dots 3.attēlā.

3. attēls. NO_2 stundas koncentrāciju ($\mu g/m^3$) sadalījums stacijā Tvaika iela.

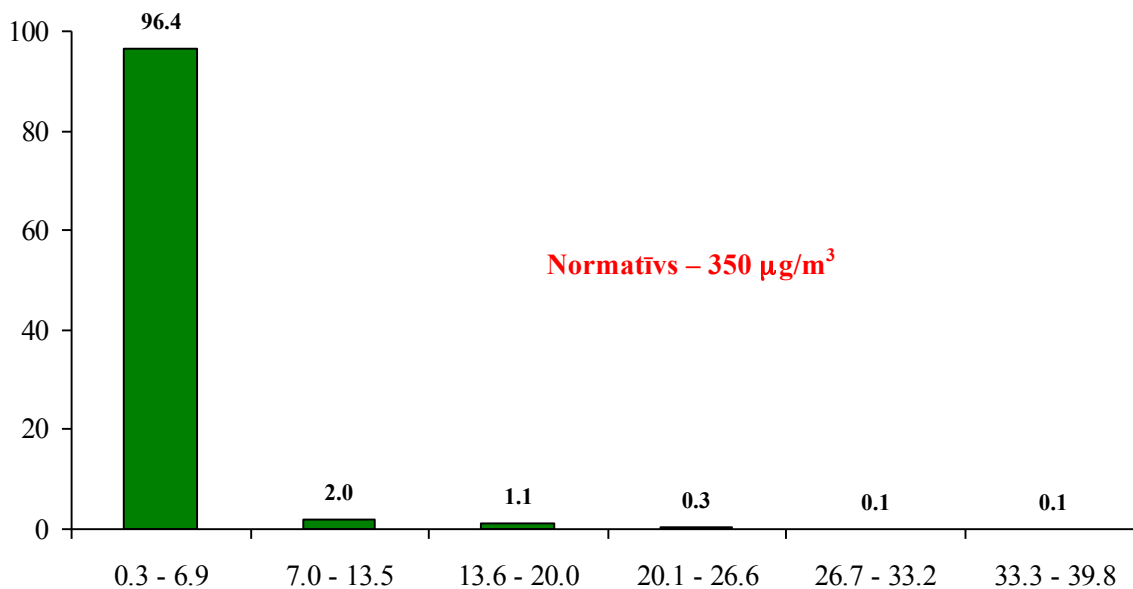
Sēra dioksīda novērojumu rezultāti.

Augstākā sēra dioksīda maksimālā stundas koncentrācija ($39.8 \mu g/m^3$) konstatēta stacijā BLB 2011. gada 13. oktobrī plkst. 04⁰⁰ (4.attēls).

4.attēls. SO_2 stundas koncentrācijas stacijā BLB.

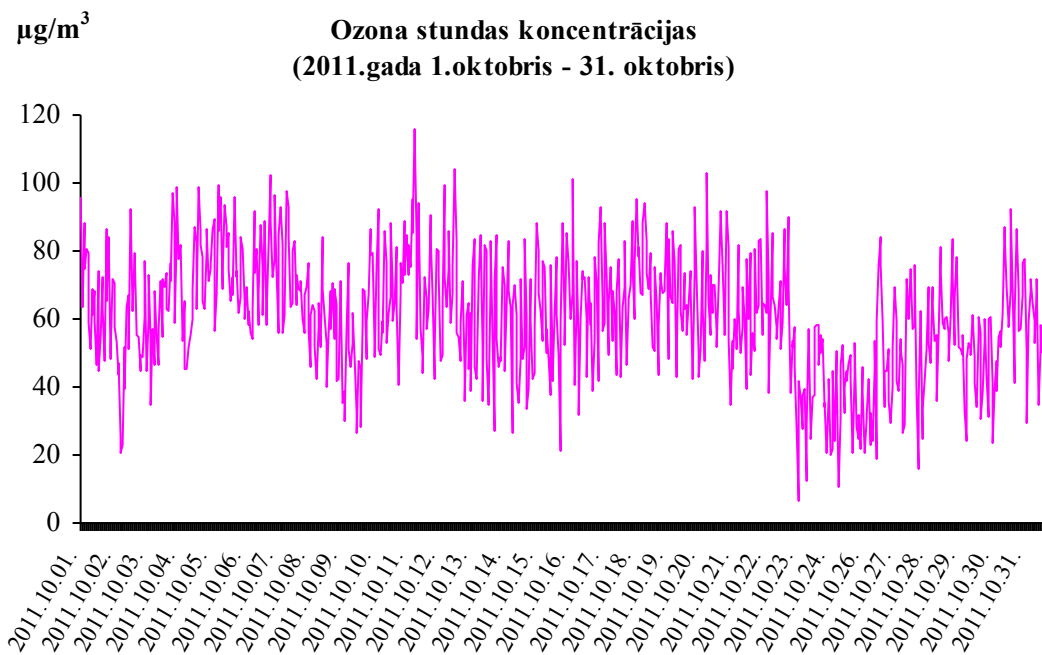
Augstākā diennakts sēra dioksīda koncentrācija ($13.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) novērota stacijā BLB 2011. gada 13. oktobrī. Stundas koncentrāciju sadalījums monitoringa stacijā BLB dots 5. attēlā.

5. attēls. SO₂ stundas koncentrāciju ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) sadalījums stacijā BLB.

Ozona novērojumu rezultāti.

Augstākā ozona maksimālā stundas koncentrācija ($116.0 \mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta novērojumu stacijā BLB 2011. gada 11. oktobrī plkst. 16⁰⁰. Stundas koncentrāciju izmaiņas dotas 6.attēlā.

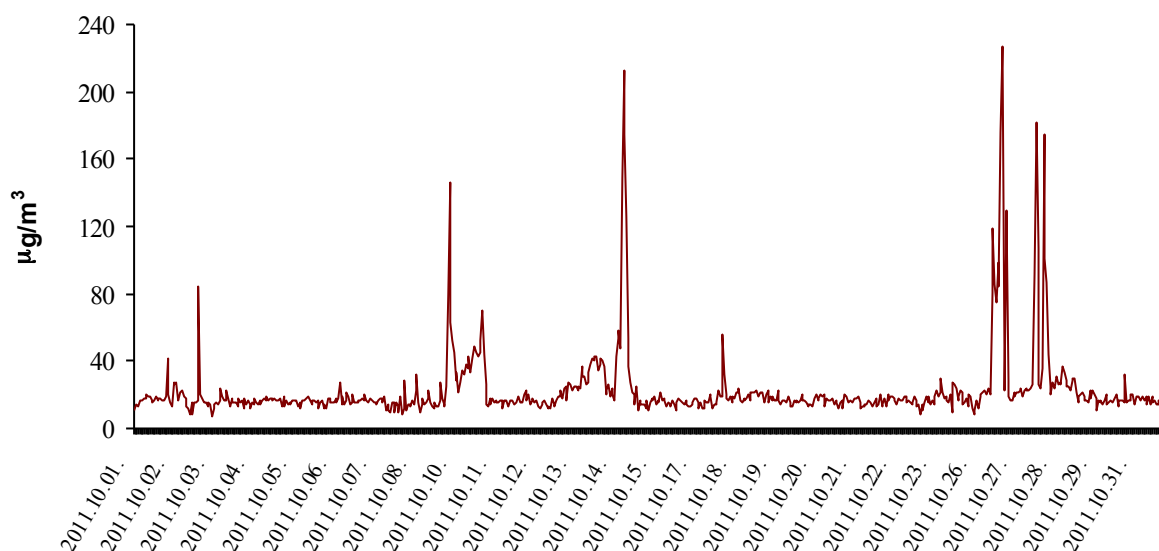
6. attēls. Ozona stundas koncentrācijas ($\mu\text{g}/\text{m}^3$) stacijā BLB.

Benzola novērojumu rezultāti.

Apkopojot mērījumu rezultātus, konstatēts, ka augstākā benzola koncentrācija novērota stacijā Man-Tess – $22.5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (mēneša vidējā koncentrācija). Benzolam ir noteikts tikai gada normatīvs ($5 \mu\text{g}/\text{m}^3$) un mēneša vidējas koncentrācijas atbilstību gaisa kvalitātes normatīviem mēneša griezumā iespējams noteikt tikai orientējoši.

Benzola maksimālā stundas koncentrācija ($226.8 \mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta stacijā Man-Tess 2011. gada 26. oktobrī plkst. 22⁰⁰ (7. attēls).

Benzola stundas koncentrācijas (2011.gada 1.oktobris - 31.oktobris)

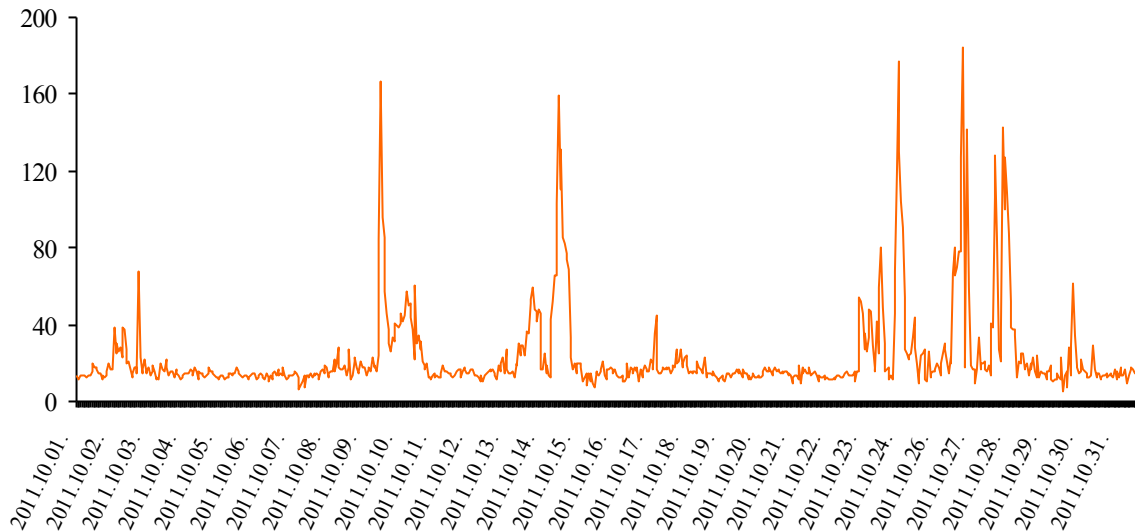
7.attēls. Benzola stundas koncentrācijas stacijās Man-Tess.

Toluola novērojumu rezultāti.

Augstākās toluola maksimālās stundas koncentrācijas ($183.9 \mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatētas stacijā Man-Tess 2011. gada 26. oktobrī plkst. 22⁰⁰ (8. attēls).

Augstākā toluola nedēļas vidējā koncentrācija – $22.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$ konstatēta stacijā Man-Tess. Noteiktais mērķlielums - $260 \mu\text{g}/\text{m}^3$ netika pārsniegts.

**Toluola stundas koncentrācijas
(2011.gada 1. oktobris - 31. oktobris)**

8.attēls. Toluola stundas koncentrācijas stacijā Man-Tess.

Putekļu PM₁₀ novērojumu rezultāti.

Stacijā Man-Tess veikti daļiņu PM₁₀ koncentrāciju mērījumi. Augstākā maksimālā diennakts koncentrācija (stacijā Man-Tess – 77.9 $\mu\text{g}/\text{m}^3$) konstatēta 2011. gada 24. oktobrī. Daļiņām PM₁₀ 2011. gada oktobrī novēroti diennakts normatīva trīs pārsniegšanas gadījumi. Atbilstoši LR likumdošanai, normatīva pārsniegšana ir pieļaujama 35 reizes gadā, tātad diennakts gaisa kvalitātes normatīvs šajā gadā nav pārsniegts.

Rezultātu kopsavilkums dots 2. tabulā.

Rīgas Brīvostas 2011. gada oktobra gaisa kvalitātes rādītāji

2.tabula

Novērojumu stacija	Sēra dioksīda		Slāpekļa dioksīda 1 stundas koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Ozona 1/8* stundas koncentrācijas, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Toluola nedēļas vidējā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Benzola mēneša vidējā koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	Daļiņas PM ₁₀ 24 stundu koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$
	1 stundas koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$	24 stundu koncentrācija, $\mu\text{g}/\text{m}^3$					
Man-Tess – LVĢMA	30.1	7.5	95.0	99.8	22.3	22.5	77.9
BLB – LVĢMA	39.8	13.5	78.6	116.0	11.6	6.8	-
Tvaika iela – Rīgas Dome	11.2	2.2	100.4	66.0	7.7	4.5	-
Robežlielums (R), informēšanas rādītājs (IR) vai mērķlielums (M) cilvēka veselības aizsardzībai	R_h=350	R_d=125	R_h=200	IR=180	M=260	R_g=5	R_d=50

Piezīmes: *- ozona 8 stundu koncentrāciju aprēķināšana notiek tikai vasarā (no aprīļa līdz septembrim).

Secinājums.

Nevienai no vielām, kurām noteikti gaisa kvalitātes normatīvi (atbilstoši 2009. gada 03. novembra MK noteikumiem Nr.1290 „Noteikumi par gaisa kvalitāti”), pārsniegumi nav konstatēti.

Daļiņām PM_{10} 2011. gada oktobrī reģistrēti diennakts normatīva trīs pārsniegšanas gadījumi. Atbilstoši LR likumdošanai PM_{10} diennakts normatīva pārsniegšana ir pieļaujama 35 reizes gadā. Pēc novērojumu rezultātiem, PM_{10} diennakts normatīvs 2011. gadā kopumā ticis pārsniegts 13 reizes (stacijā Man-Tess), līdz ar to gaisa kvalitāte atbilst LR likumdošanā noteiktajām prasībām.